

Riyadh Saaliheen

(Những Ngõ Vườn Của Những Người Ngoan Đạo)
Chương Nghiên Ngẫm Về Sự Vĩ Đại Của Các Tạo
Vật Của Allah; Về Sự Tiêu Vong Của Cuộc Sống
Trần Gian & Hoàn Cảnh Ngày Phán Xét

< Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامية >

Biên soạn

**Học Giả Chuyên Hadith & Nhà Thông Thái
Abu Zakkariya Yahya bin Sharf Al-Nawawi**

Dịch thuật: Abu Zaytune Usman Ibrahim

Kiểm duyệt: Abu Hisaan Ibnu Ysa

رياض الصالحين - باب التفكير في عظيم مخلوقات الله تعالى وفناء الدنيا وأهوال الآخرة -

« باللغة الفيتنامية »

جمع وترتيب:

للإمام المحدث الفقيه أبي زكريا يحيى بن شرف النووي

ترجمة: أبو زيتون عثمان إبراهيم

مراجعة: أبو حسان محمد زين بن عيسى

Chương 9 Chương Nghiên Ngẫm Về Sự Vĩ Đại Của Các Tạo Vật Của Allah; Về Sự Tiêu Vong Của Cuộc Sống Trần Giian & Hoàn Cảnh Ngày Phán Xét

Allah Đáng Tội Cao phán:

﴿قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مِثْلِي وَفَرْدِي ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا﴾

[سورة سبأ: 46]

﴿Hãy bảo chúng (hỡi Muhammad!): “Ta chỉ khuyên các người một điều: hãy vì Allah mà đứng lên từng cặp hay từng người một rồi tự suy ngẫm”﴾ (Chương 34 – Saba’, câu 46).

Những người vô đức tin Quraish đã buông lời nói Thiên sứ Muhammad ﷺ là một tên điên, nên Allah ﷻ phán bảo Thiên sứ Muhammad ﷺ nói với bọn chúng rằng Ta khuyên các người, từng cá nhân, nhiều người hay cả một nhóm người các người hãy suy ngẫm về các tạo vật của Allah ﷻ để nhận thức được tính Duy nhất của Ngài, để biết được rằng Ta không phải là kẻ điên mà đích thực là một vị Nabi chân thật được Allah ﷻ lựa chọn lãnh nhận Sứ mạng rao truyền tôn giáo của Ngài.

Allah, Đáng Tội Cao phán:

﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِأُولِي الْأَلْبَابِ ﴿١٩٠﴾ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطِيلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿١٩١﴾﴾ [سورة آل عمران : 190، 191]

﴿Quả thật, trong sự tạo hóa các tầng trời và trái đất và sự luân chuyển ngày đêm là những dấu hiệu (nhận biết Allah) cho những người hiểu biết. Những người tưởng nhớ Allah lúc đứng, lúc ngồi và lúc nằm, và nghiền ngẫm về sự tạo hóa các tầng trời và trái đất, (họ nghiệm thấy sự huyền diệu và phép màu vĩ đại của Allah và khẳng định): “*Lạy Thượng Đế của bầy tôi! Ngài đã không tạo hóa những thứ này một cách phù phiếm và vô nghĩa. Quang vinh Ngài và trong sạch thay Ngài! Xin Ngài cứu rỗi bầy tôi khỏi sự trừng phạt nơi Hỏa Ngục*”﴾ (Chương 3 – Ali – ‘Imran, câu 190, 191).

Đây là bằng chứng rõ rệt về sự tồn tại và tính duy nhất của Allah ﷻ cũng như sự toàn năng và sức mạnh vô song của Ngài. Và chỉ những người hiểu biết mới nhận ra sự hiện hữu của Allah ﷻ, khi họ quan sát bầu trời, trái đất, mặt trời, mặt trăng và các tinh tú trong bầu trời và nghiền ngẫm về chúng cũng như các vạn vật trong thế giới càn khôn này cùng với kiến thức hiểu biết của họ thì họ sẽ nghiệm ra điều chân lý, chắc chắn họ sẽ khẳng định rằng Allah ﷻ không tạo ra mọi thứ trong vũ trụ này một cách vô mục đích, họ sẽ thờ phượng Allah và luôn cầu nguyện Ngài cứu rỗi khỏi sự trừng phạt ở Đồi Sau.

Việc quan sát và suy ngẫm về các tạo vật của Allah ﷻ cũng là một hành vi thờ phượng. Có một Hadith được học giả Al-Tha'labi ghi lại trong bộ Tafseer của ông rằng Thiên sứ của Allah nói:

{بَيْنَمَا رَجُلٌ مُسْتَلِقٌ عَلَى فِرَاشِهِ فَرَفَعَ رَأْسَهُ فَنَظَرَ إِلَى السَّمَاءِ وَالتُّجُومِ فَقَالَ: أَشْهَدُ أَنْ لَكَ رَبًّا وَخَالِقًا اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي فَنَظَرَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ فَغَفِرَ لَهُ }

“Một người đàn ông nằm trên giường của y, y ngẩng đầu nhìn bầu trời và các vì sao, y nói: bẻ tôi chứng nhận rằng Ngài là Thượng Đế, Ngài là Đấng Tạo Hóa; lạy Thượng Đế, xin Ngài hãy tha thứ cho bẻ tôi. Thế là Allah đã nhìn xuống y và tha thứ cho y.”

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿أَفَلَا يَنْظُرُونَ إِلَى الْإِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَإِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ رُفِعَتْ

﴿١٨﴾ وَإِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَإِلَى الْأَرْضِ كَيْفَ سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾

فَذَكِّرْ إِنَّمَا أَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ [سورة آل عمران : 17 - 21]

﴿Phải chăng chúng không nhìn thấy những con lạc đà được tạo hóa như thế nào ư? Và bầu trời được nhắc lên cao như thế nào ư? Và các quả núi được dựng đứng vững chắc và kiên cố ra sao ư? Và trái đất được trải rộng như thế nào ư? Do đó, hãy nhắc nhở, quả thật Người chỉ là một người nhắc nhở.﴾ (Chương 88 – Al-Gha-shiyah, câu 17 – 21).

Há những kẻ vô đức tin phủ nhận sự thật không quan sát những con lạc đà được tạo ra như thế nào, bầu trời được nâng lên trên cao ra sao, những quả núi được

dựng đứng một cách kiên cố và vững chắc như thế nào, và trái đất được trải rộng thênh thang và bằng phẳng như thế nào sao?

Allah ﷻ khuyến khích những người bẻ tội của Ngài quan sát các tạo vật của Ngài để thấy được tính Duy Nhất của Ngài, thấy được quyền năng vô song của Ngài trong việc tạo hóa và phục sinh.

Allah, Đấng Tối Cao phán:

﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا﴾ [سورة محمد: 7]

﴿**Há chúng không đi ngao du trên trái đất để quan sát ư ?**﴾ (Chương 47 – Muhammad, câu 10).

Đây cũng là sự khuyến khích các bầy tôi đi du hành trên trái đất ngay cả ngoài trái đất để quan sát mọi tạo vật của Allah ﷻ mục đích khẳng định tính Duy Nhất và Toàn Năng của Ngài.

Ngoài những câu Kinh mà tác giả đưa ra thì còn rất nhiều câu Kinh trong Qur'an thúc giục con người quan sát vũ trụ xung quanh chúng ta và nghiền ngẫm về mọi vạn vật tồn tại trong nó, qua đó, chúng ta sẽ thấy được rằng không có sự nghi ngờ về sự hiện hữu và tồn tại của Đấng Tạo Hóa cũng như sự hiện hữu của Đấng điều hành cho mọi hoạt động của mọi vạn vật trong vũ trụ; đặc biệt cho thấy tính Duy Nhất và Toàn Năng của Allah, Thượng Đế Độc Nhất.

﴿وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢١﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢٢﴾﴾

[سورة الذاريات : 20, 21]

﴿Và trên trái đất có những dấu hiệu (nhận biết sự hiện hữu của Đấng Tạo Hóa, Thượng Đế của vũ trụ và muôn loài) dành cho những người có đức tin kiên định. Và ngay cả ở nơi bản thân các người (hồi con người cũng có những dấu hiệu để nhận biết sự hiện hữu của Ngài); há các người không nhìn thấy hay sao!﴾ (Chương 51 – Azd-Zdariyat, câu 20, 21).

Hadith 87: Tác giả không đưa ra các Hadith cho chủ đề này mà ông lại chỉ đến hadith số 66 của chương 5 – “Sự giám sát”: Thiên sứ của Allah ﷺ nói:

{الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَتَّى عَلَى اللَّهِ الْأَمَانِيُّ} رواه الترمذي وقال حديث حسن.

“Người khôn ngoan là người biết kiềm hãm dục vọng của bản thân và làm các việc làm để chuẩn bị cho những gì sau khi chết, và người thiếu khôn ngoan là người đi theo dục vọng của bản thân và mong muốn ở nơi Allah với những ảo vọng.” (Tirmizdi ghi lại và ông nói Hadith tốt).

Thiên sứ của Allah ﷺ khẳng định rằng người thực sự khôn ngoan là người xem cuộc sống trần gian này chỉ nơi trồng trọt, chăn nuôi, sản xuất và lao động để chuẩn bị cho ngôi nhà ở Đồi Sau. Người khôn ngoan lúc nào cũng ở thế sẵn sàng để từ giã cuộc sống trần tục này bởi vì y luôn ghi nhớ lời phán của Allah:

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أَجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحِرَ عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾﴾ [سورة آل عمران : 185]

﴿Mỗi linh hồn đều phải nếm cái chết. Và chỉ vào Ngày Phục sinh, các người mới được đền bù lại trọn vẹn phần công lao của các người. Bởi thế, ai được bóc đi xa khỏi Hỏa ngục và được thu nhận vào Thiên đàng thì người đó chắc chắn được thành công. Và Thế giới trần gian này chỉ là sự hưởng thụ đầy dối trá.﴾
(Chương 3 – Ali ‘Imaran, câu 185).

﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ ﴿٢﴾﴾ [سورة الملك: 2]

﴿Đấng đã tạo hóa cái chết và sự sống để xem ai trong các người làm tốt, và Ngài là Đấng Quyền Lực, Hằng Tha thứ.﴾ (Chương 67 – Al-Mulk, câu 2).

﴿إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِيَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾﴾ [سورة الكهف: 7]

﴿Quả thật, TA đã làm ra mọi vật trên trái đất chỉ nhằm trang hoàng cho đẹp, mục đích để TA (dùng chúng) để thử thách xem ai trong họ (nhân loại) là người làm tốt nhất.﴾ (Chương 18 – Al-Kahf, câu 7).

Người khôn ngoan luôn chuẩn bị sẵn sàng cho cuộc ra đi bởi vì y luôn ghi nhớ lời di huấn của Thiên sứ

{ كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ ، أَوْ عَابِرُ سَبِيلٍ } رواه البخاري ومسلم.

“Người hãy sống trên trần gian này như một kẻ xa lạ hoặc như một lữ khách qua đường.” (Albukhari, Muslim).

Còn ngược lại với những người này đó là những người thiếu khôn ngoan. Họ xem cuộc sống thế tục này là duy nhất và họ chỉ sống cho thế giới trần này.

﴿إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ ﴿٧﴾ أُولَٰئِكَ مَا لَهُمْ مِنَ النَّارِ بِمَا كَانُوا

يَكْسِبُونَ ﴿٨﴾ [سورة يونس: 7، 8]

﴿Quả thật những ai không màng đến việc gặp lại TA (Allah ở Ngày Sau) và họ thỏa nguyện và hài lòng với đời sống trần tục này và cả những kẻ không lưu tâm đến những lời phán của TA. Những kẻ đó, chỗ ở của họ sẽ là Hỏa Ngục do hậu quả của những điều mà họ đã gặt hái được.﴾ (Chương 10 – Yunus, câu 7, 8).

